

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

rozdělovník

V Praze dne 29. května 2015
Čj.: 39413/ENV/15
Vyřizuje: Ing. Slezák
Tel.: 267 122 442

Věc: Metodický výklad čl. II bodu 1 (přechodných ustanovení) zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 39/2015 Sb.“) ve vztahu ke stanoviskům k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaným podle zákona č. 100/2001 Sb.

Na základě stanoviska odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí Vám pro zajištění jednotného postupu při aplikaci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), zasíláme metodický výklad čl. II bodu 1 (přechodných ustanovení) zákona č. 39/2015 Sb. ve vztahu ke stanoviskům k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaným podle zákona č. 100/2001 Sb.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. U stanovisek k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydá příslušný úřad na základě oznámení o zahájení řízení zaslaného tomuto úřadu správním úřadem příslušným k vedení navazujícího řízení nebo na základě žádosti oznamovatele ještě před zahájením navazujícího řízení souhlasné závazné stanovisko poté, co ověří, že jejich obsah je v souladu s požadavky právních předpisů, které zpracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. Příslušný úřad v závazném stanovisku podle věty první zároveň stanoví, které z podmínek uvedených ve stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí jsou správní úřady příslušné k vedení

navazujících řízení povinny zahrnout do svých rozhodnutí. Nelze-li vydat souhlasné závazné stanovisko podle věty první, musí být záměr předmětem nového posuzování podle § 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Závazné stanovisko podle věty první se vydává pro rozhodnutí v navazujícím řízení vydávané po nabytí účinnosti tohoto zákona; toto závazné stanovisko se použije i pro rozhodnutí v dalších navazujících řízeních. Pokud příslušný úřad vydává také závazné stanovisko podle § 9a odst. 4 a 5 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze oba postupy spojit a vydat pouze jediné závazné stanovisko.

1) Předmět ověření

Z formulace tohoto přechodného ustanovení je zřejmé, že ke každému stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „stanovisko EIA“), které bylo vydáno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 39/2015 Sb. (tj. před 1. 4. 2015) a které je v souladu s § 9a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. podkladem pro navazující řízení ve smyslu § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb., bude nutné vydat závazné stanovisko (dále jen „závazné stanovisko k ověření souladu“), před jehož vydáním příslušný úřad ověří, zda obsah stanoviska EIA je v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU (dále jen „směrnice „EIA“). Závazné stanovisko k ověření souladu vždy vydá ten příslušný úřad, který vydal stanovisko EIA.

S ohledem na konstrukci předmětného přechodného ustanovení příslušný úřad při ověřování souladu primárně nezkontroluje řešení záměru navržené v dokumentaci pro navazující řízení, rozdílů tohoto řešení oproti řešení záměru posouzenému v procesu EIA ani to, jakým způsobem a zda jsou v dané fázi plněny relevantní podmínky stanoviska EIA, nemá-li k tomu od oznamovatele příslušné podklady; účelem tohoto institutu je výhradně posouzení souladu obsahu samotného stanoviska EIA s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, a rovněž převzetí relevantních podmínek stanoviska EIA do závazného stanoviska k ověření souladu. Není tedy nezbytné, aby příslušný úřad měl pro účely ověření souladu k dispozici např. dokumentaci pro některé z v úvahu přicházejících navazujících řízení nebo jiné dokumenty, které vznikly po vydání stanoviska EIA. Oznamovatel nicméně může tyto dokumenty předložit z vlastní iniciativy.

2) Využitelnost závazného stanoviska

Závazné stanovisko k ověření souladu musí být využitelné pro veškerá navazující řízení a nemůže být tedy formulováno pro účely jednoho konkrétního navazujícího řízení. O vydání závazného stanoviska k ověření souladu může být požádáno již v době, kdy oznamovatel ještě neuvažuje o zahájení navazujícího řízení, dokumentaci pro navazující řízení nemá k dispozici a nezačal se ještě ani zabývat způsobem plnění podmínek stanoviska EIA. To vyplývá z logické posloupnosti jednotlivých kroků při přípravě dokumentace pro navazující řízení. Vzhledem k tomu, že závazné stanovisko k ověření

souladu bude pro účely jeho předložení v navazujících řízeních vydáno ke každému stanovisku EIA, a vzhledem k tomu, že dokumentace pro navazující řízení by měla na závazné stanovisko k ověření souladu reagovat, mělo by být závazné stanovisko k ověření souladu vydáno prakticky vždy na základě žádosti oznamovatele (a následně být součástí žádosti o rozhodnutí v navazujícím řízení), a pouze výjimečně na základě pouhého oznámení o zahájení navazujícího řízení, jak umožňuje předmětné přechodné ustanovení.

3) Podklady

Závazné stanovisko k ověření souladu vydá příslušný úřad buď na základě oznámení o zahájení navazujícího řízení (výjimečně – viz výše) nebo na základě žádosti oznamovatele, jeho zplnomocněného zástupce nebo jeho právního nástupce. Bylo-li navazující řízení zahájeno před nabytím účinnosti zákona č. 39/2015 Sb. a dosud v něm nebylo rozhodnuto, lze připustit vydání závazného stanoviska k ověření souladu i na základě oznámení o pokračování v přerušném řízení nebo jiného obdobného dokumentu od správního úřadu, který navazující řízení vede. V těchto případech je doporučena aktivní (např. telefonická) komunikace mezi příslušným úřadem, oznamovatelem a správním úřadem, který vede navazující řízení.

Příslušný úřad vydává závazná stanoviska k ověření souladu na základě podkladů, které jsou nezbytné pro ověření a které již má vždy k dispozici – tzn. stanovisko EIA, aktuální právní předpisy, které zapracovávají směrnici EIA, a popřípadě i dokumenty zpracované v průběhu procesu EIA, tj. dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace EIA“) a posudek o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek EIA“). V případě, že oznamovatel předloží v rámci žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření souladu další podklady, bere příslušný úřad v úvahu i tyto podklady.

4) Právní předpisy

Při identifikaci právních předpisů, s jejichž požadavky je třeba ověřovat soulad stanoviska EIA, je třeba vycházet z cíle přechodného ustanovení, kterým je ověření obsahu stanoviska EIA. Požadavky na obsah stanoviska EIA jsou stanoveny výhradně v zákoně č. 100/2001 Sb., konkrétně v příloze č. 6. Z množiny právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, je tedy tento zákon jediným právním předpisem, jehož požadavky je třeba při ověřování aplikovat. Proto je při ověřování nutné zabývat se výhradně posouzením, zda obsah stanoviska EIA věcně odpovídá požadavkům přílohy č. 6 zákona č. 100/2001 Sb. v aktuálně platném znění. Obsah stanoviska EIA lze považovat za souladný s uvedenými požadavky i tehdy, byly-li informace, hodnocení, závěry, podmínky a další údaje požadované přílohou č. 6 k zákonu č. 100/2001 Sb. obsaženy alespoň v dokumentaci EIA nebo posudku EIA (nejsou-li obsaženy přímo ve stanovisku EIA). V tomto případě je velmi žádoucí, aby oznamovatel v rámci žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření souladu příslušnému úřadu předložil materiál, z něhož bude vyplývat, zda a kde jsou v dokumentaci EIA nebo v posudku EIA uvedeny informace, hodnocení, závěry, podmínky a další údaje požadované přílohou č. 6 k zákonu

č. 100/2001 Sb. Nepředložení tohoto materiálu však nelze na oznamovateli nikterak vynucovat, neboť se nejedná o povinnou náležitost žádosti. Proto případná absence takového materiálu či nedostatky v něm, nepředstavují vadu podání, kterou by oznamovatel byl povinen na výzvu příslušného úřadu odstranit.

5) Vydání závazného stanoviska

Dospěje-li příslušný úřad k závěru, že informace, hodnocení, závěry, podmínky a další údaje požadované přílohou č. 6 k zákonu č. 100/2001 Sb. jsou ve stanovisku EIA (nebo alespoň v dokumentaci EIA a posudku EIA) obsaženy, lze konstatovat soulad obsahu stanoviska EIA s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, vydat souhlasné závazné stanovisko k ověření souladu a stanovit v něm, které z podmínek uvedených ve stanovisku EIA jsou správní úřady příslušné k vedení navazujících řízení povinny zahrnout do svých rozhodnutí. V opačném případě je nutné vydat nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu. V odůvodnění závazného stanoviska k ověření souladu je nezbytné uvést úvahy, kterými se příslušný úřad řídil při jeho formulaci. Podrobně odůvodněn musí být nejen samotný souhlas nebo nesouhlas, ale i jednotlivé podmínky, resp. zejména to, proč některé z podmínek stanoviska EIA nebyly do závazného stanoviska k ověření souladu převzaty. Nebyly-li některé z informací, hodnocení, závěrů, podmínek a dalších údajů požadovaných přílohou č. 6 k zákonu č. 100/2001 Sb. uvedeny přímo ve stanovisku EIA, nýbrž pouze v dokumentaci EIA nebo posudku EIA (viz výše), je vhodné je v rámci odůvodnění závazného stanoviska k ověření souladu v tomto závazném stanovisku uvést. Převzetí některých informací, hodnocení, závěrů, podmínek a dalších údajů požadovaných přílohou č. 6 k zákonu č. 100/2001 Sb. z dokumentace EIA či z posudku EIA je však využitelné pouze při rozhodování příslušného úřadu o tom, zda vydat souhlasné či nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu. Do výrokové části závazného stanoviska k ověření souladu nelze mezi závazné podmínky převzít požadavky, které nebyly obsaženy ve stanovisku EIA, ale vyplývají pouze z dokumentace EIA či posudku EIA.

6) Natura 2000

Obsah stanoviska EIA nemůže, i přes výše uvedenou specifikaci toho, co má příslušný úřad při ověřování obsahu stanoviska EIA zkoumat, obstat, nebylo-li v procesu EIA postupováno v souladu s §§ 45h a 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“). U stanovisek EIA vydaných před 28. 4. 2004¹ proto musí příslušný úřad ještě před vydáním závazného stanoviska k ověření souladu po oznamovateli požadovat doložení stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., pokud je podle tohoto ustanovení vyžadováno. Není-li v takto doloženém stanovisku orgánu ochrany přírody vyloučeno, že záměr (případně jeho část, úsek nebo etapa) může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany

¹ Datum, kdy nabyl účinnosti zákon č. 218/2004 Sb., kterým se mj. mění zákon č. 114/1992 Sb., kterým byl uzákoněn postup při vytváření soustavy Natura 2000 a její ochrana.

nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, vydá příslušný úřad nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu, a to buď pro záměr jako celek, nebo případně pro tu část, úsek nebo etapu záměru, které se nevyloučení možnosti významného vlivu na předmět ochrany nebo celistvost lokalit soustavy Natura 2000 týká; i v tomto případě vydá příslušný úřad ke stanovisku EIA pouze jedno závazné stanovisko k ověření souladu, z něhož však bude vyplývat, pro které části, úseky nebo etapy záměru je souhlasné a pro které nesouhlasné (ty budou vyžadovat nové posouzení podle § 4 zákona č. 100/2001 Sb., resp. podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.).

7) Podmínky závazného stanoviska

V případě, že příslušný úřad dospěje k závěru, že obsah stanoviska EIA je v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, vydá souhlasné závazné stanovisko k ověření souladu, a obsahuje-li stanovisko EIA podmínky, stanoví, které z nich jsou z hlediska požadavků aktuálně platných právních předpisů a z hlediska závazné formy vydávaného závazného stanoviska k ověření souladu nadále relevantní. Příslušný úřad mj. nepřeveze do závazného stanoviska k ověření souladu ty z podmínek stanoviska EIA, které přímo vyjmenovávají obecně platné povinnosti vyplývající z platné legislativy (např. podmínka typu: „*Získat platné rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů uvedených v zákoně o ochraně přírody a krajiny*“).

8) Nesouhlasná stanoviska EIA

Neobsahovalo-li stanovisko EIA podmínky (zpravidla se týká pouze nesouhlasných stanovisek EIA), zabývá se příslušný úřad pouze ověřením souladu obsahu stanoviska EIA s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, a i zde, lze-li konstatovat soulad, vydá souhlasné závazné stanovisko k ověření souladu. Absence podmínek ve stanovisku EIA tedy není důvodem ke konstatování nesouladu obsahu stanoviska EIA s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, je-li ze stanoviska EIA zřejmé, proč podmínky nebyly stanoveny. V případě vydání souhlasného stanoviska k ověření souladu k nesouhlasnému stanovisku EIA je ovšem třeba zdůraznit, že předmětem souhlasu je výhradně soulad stanoviska EIA s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, nikoli revize výsledku procesu posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „proces EIA“) – je tedy třeba zdůraznit, že nadále platí nesouhlasné stanovisko EIA. V případě, že příslušný úřad dospěje k závěru, že obsah stanoviska EIA není v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici EIA, vydá nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu s tím, že předmětný záměr musí být předmětem nového posouzení podle § 4 zákona č. 100/2001 Sb.

9) Počet vydávaných závazných stanovisek

Závazné stanovisko k ověření souladu podle článku II zákona č. 39/2015 Sb. se vydává pro každé stanovisko EIA pouze jednou a pouze jedno, tzn. ve vztahu k celému záměru, který byl předmětem procesu EIA. I v případech, kdy záměr je rozdělen na části, úseky či etapy, které jsou povolovány a realizovány v různých časových obdobích, vydává

se závazné stanovisko k ověření souladu k původnímu stanovisku EIA, tj. jedno závazné stanovisko k ověření souladu k záměru jako celku.

10) Převzetí podmínek závazného stanoviska

Závazné stanovisko k ověření souladu se využije jako podklad pro všechna navazující řízení (viz § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb.), a to bez ohledu na skutečnost, zdali je navazující řízení vedeno pro celý záměr tak, jak byl posouzen v procesu EIA, nebo jen pro jeho část, úsek nebo etapu. Podmínky, které byly z původního stanoviska EIA převzaty do závazného stanoviska k ověření souladu a které tím byly „zezávazněny“, musí být převzaty do rozhodnutí v navazujících řízeních. Přesto (vzhledem k charakteru tohoto závazného stanoviska k ověření souladu) zůstává na správní úvaze správního úřadu, který navazující řízení vede, aby posoudil, zda se ta která podmínka vztahuje k danému navazujícímu řízení, nebo zda se ta která podmínka vztahuje k části, úseku nebo etapě záměru, ke které je navazující řízení vedeno. Podmínky závazného stanoviska k ověření souladu, které se ke konkrétnímu navazujícímu řízení nebo k projednávané části, úseku nebo etapě záměru nevztahují, musí správní úřad, který vede navazující řízení, uvést v odůvodnění rozhodnutí s uvedením důvodů, proč tyto podmínky do rozhodnutí nepřevzal. Obdobně musí správní úřad, který vede navazující řízení, naložit i s podmínkami závazného stanoviska k ověření souladu, u nichž je prokazatelné, že již byly splněny. S původním stanoviskem EIA, které je vedle závazného stanoviska k ověření souladu rovněž nezbytným podkladem pro navazující řízení, nakládá správní úřad, který navazující řízení vede, v souladu s § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

11) Rozeslání a zveřejnění závazného stanoviska

Příslušný úřad zašle závazné stanovisko k ověření souladu vždy oznamovateli, a pokud bylo vydáno na základě oznámení o zahájení navazujícího řízení nebo na základě jiného dokumentu od správního úřadu, který navazující řízení vede, zašle jej rovněž tomuto správnímu úřadu. Příslušný úřad zároveň zveřejní vydané závazné stanovisko k ověření souladu v Informačním systému EIA, a to formou přílohy k původnímu stanovisku EIA k předmětnému záměru (např. ve formátu ZIP), a to z důvodu informování veřejnosti, dotčených správních úřadů, dotčených územních samosprávných celků a správních úřadů, které povedou další navazující řízení, o jeho obsahu a skutečnosti, že bylo vydáno. Na úředních deskách se závazné stanovisko k ověření souladu nezveřejňuje. K závaznému stanovisku k ověření souladu není nutné vytvářet průvodní dopis, adresáty je možné uvést přímo ve stanovisku.

Bez závazného stanoviska k ověření souladu nelze po 1. 4. 2015 vydat rozhodnutí v žádném navazujícím řízení (viz § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb.) k záměru, k němuž bylo vydáno stanovisko EIA, a to bez ohledu na případnou koncentrační zásadu těchto řízení.

12) Platnost stanovisek EIA

Před vydáním závazného stanoviska k ověření souladu je třeba ověřit, zda je stanovisko EIA ve smyslu § 9a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. platné. Neplatné stanovisko EIA nelze využít jako podklad pro vydání závazného stanoviska k ověření souladu a takovou žádost je třeba zamítnout. Vydání závazného stanoviska k ověření souladu nemá vliv na dobu platnosti stanoviska EIA; případné prodloužení platnosti stanoviska EIA je i nadále nutno zajistit postupem podle § 9a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. Platné stanovisko EIA je spolu se závazným stanoviskem k ověření souladu i nadále nezbytným podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení. Využitelnost závazného stanoviska k ověření souladu je tak *de facto* závislá na platnosti stanoviska EIA.

13) Možnost spojení postupů

Při spojení postupů vedoucích k vydání závazného stanoviska k ověření souladu a závazného stanoviska podle § 9a odst. 4 a 5 zákona č. 100/2001 Sb. (coherence stamp) doporučujeme možnosti vydání pouze jediného závazného stanoviska vzhledem k odlišnému charakteru a uplatnění obou závazných stanovisek využívat pouze výjimečně, a to v případech, kdy se vydávají obě stanoviska (tzn. nejedná se o případ podle § 9a odst. 4, kdy nebyly identifikovány změny, jež by mohly mít významný vliv na životní prostředí, a kdy se coherence stamp tudíž vůbec nevydává) a obě stanoviska jsou souhlasná/nesouhlasná. Zatímco se totiž závazné stanovisko k ověření souladu vydává pouze jednou a je společně se stanoviskem EIA, ke kterému bylo vydáno, podkladem pro všechna navazující řízení, coherence stamp se vydává pro účely jednoho konkrétního navazujícího řízení a nelze jej tudíž opakovaně využít ve více navazujících řízeních. Bude se tedy jednat zpravidla pouze o již zahájená stavební řízení, v nichž se rozhoduje o záměru jako celku (nebyl rozdělen na etapy, části nebo úseky).

Mgr. Evžen Doležal v. r.

Rozdělovník k č.j. 39413/ENV/15:

- krajské úřady
- Magistrát hlavního města Prahy

Na vědomí:

- CENIA, Česká agentura životního prostředí
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Český báňský úřad

Rozdělovník (odbory MŽP) IS č.j.: 40136/ENV/15:

- MŽP, odbory výkonu státní správy

Na vědomí:

- MŽP, odbor právní a řízení státní správy
- MŽP, odbor legislativní
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků